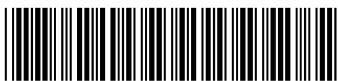

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 6 1 1 9 1 1 3

SPOMLADANSKI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU

Izpitna pola 3

Daljši pisni sestavek

Torek, 13. junij 2006 / 90 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.

Uporabljati sme enojezični slovar. Izhodiščno besedilo je na perforiranem listu, ki ga lahko iztrga.

Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILO KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar!

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Napišite daljši pisni sestavek. Obsega naj 400—500 besed. Za osnutek uporabite konceptna lista. Osnutek se ne ocenjuje.

Pišite v izpitno polo, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite razločno.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

Izhodiščno besedilo k Izpitni poli 3

Milan Vincetič: Nebo nad Ženavljami (odlomek)

Milan Vincetič: Nebo nad Ženavljami. Murska Sobota: Franc-Franc, Podjetje za promocijo kulture, 1992. 11–13.

Čez čas se je skozi kroplasto stekleno linico, ki se je dvignila kot pokrovka, prikazala prva glava: mož srednjih let z visokim čelom in temnih, kratko pristriženih, a valovitih las, s kravato in širokimi hlačnimi naramnicami. Med ljudi je vrgel kakih ducat železnih klinov, ki so jih domačini takoj zabili v razsušeno zemljo in zavezali nanje viseče gondolske vrvi. Šele ko je gondola obmirovala, pa tudi balon uplahnil kot velikanska hruška, je zlezel iz kabine, skočil na tla in ošnil zbrane domačine, ki jim je kar vzelo sapo, kajti mož je bil v usnjenih hlačah in lakastih čevljih, nalašč skrojenih za polet. Tisti, ki so bili bliže, so lahko razumeli, ko se je izpod njegovih negovanih brčic prislišal "*Merci bien*".

Isti hip je segel v roke postavnežu v prvi vrsti in zdrdral: *Max Cosyns, stratosferec*.

Med prisotnimi je završalo, pa ne le zaradi njegovih orlovskeh oči in mačjih brčic, ki so domačinkam jemale sapo, temveč zaradi druge, precej mlajše glave, ki se je nekam zbegano ozirala ne le po domačinah, temveč tudi po pomendranem fižolu, ki je še najbolj spominjal na visoko strnišče.

Medtem pa, ko se je mladi mož, prav tako v usnjenih hlačah, a v severinjaškem puloverju, izlevil iz gondole in se predstavil kot Cosynsov asistent Nere van der Elst, je Tilda prvič odgrnila zaveso in se zagledala v noč. Zdelo se ji je sicer, da od daleč sliši pritajene, a razburjene glasove, ki pa so se zaradi oddaljenosti porazgubili in ni mogla razbrati, za kaj pravzaprav gre. Znova in znova je pogledovala k vratom, ki bi se morala odpreti s tistim značilnim sobotnim truščem, pogledovala proti mačkonu, ki je stekleno zrl po sobi, pa tudi vanjo, zvito v klobčič na divanu, medtem ko je radio, ki mu je baterija že trikrat pregorela, pošumeval in škripal ter samovoljno spremenjal postaje. Zmeraj se je pravzaprav najbolj bala, da ga bo njen orožniški narednik v pisanosti navil do konca in v pičlih nekaj minutah izpraznil že tako iztrošene baterije, zato ga je zmeraj ugasnila, ko so pridrsali že znani opotekajoči koraki, se otresli ob prag in butnili v sobo, medtem ko se je ob steni žvenketaje premetaval panther.

A naj se je orožniški narednik Fuss držal še tako ravno, mrmral si je, da mora biti raven kot sveča, se je že od daleč videlo, da se pozibava, da ga bo zdaj premagal panther in da bosta družno zaropotala po tleh, množica pa se bo ozrla in se mu zarežala v brk, medtem ko mu bosta tujca le pomignila s prstom, češ, pravi mož na pravem mestu.

Mlademu asistentu Nereju van der Elstu pa se je že na zunaj poznalo, da ga je zdelal mraz. Bled v obraz, a vseeno nasmejan, je obhodil balon, potrepljal gondolo, češ, prava si bila, ti črno-bela pikapolonica, zanesla si naju Bogu za hrbet med te obraze, ki jih je ena sama guba, ki so jih ene same votle, pogreznjene oči, nekje globoko, skorajda na drugi strani lobanje, ena sama otroška radovednost in žilavost hkrati, ena sama odsotnost resničnosti, ki jim je naju naprtila bolj v veselje kot v breme.

PRAZNA STRAN

Nebo nad Ženavljami

Srečanje dveh svetov

Umetite odlomek v celoto literarnega besedila ter natančno določite kraj in čas dogajanja v odlomku. Napišite povzetek dogodkov pred odlomkom ter predstavite in opišite osebi v usnjenih hlačah, ki v odlomku lezeta iz gondole.

Z imenom in priimkom poimenujte orožniškega narednika in njegovo ženo. Označite ju in razložite, zakaj v prihodu tujcev oba vidita priložnost zase. Vrednostno se opredelite do njunega ravnanja in svojo opredelitev utemeljite.

